ОБЩИНА АРДИНО
ОБЛАСТ КЪРДЖАЛИ

ОБЩИНСКИ ПЛАН

ЗА

МЛАДЕЖТА

2025 година

Разработена в съответствие с изискванията на Закона за младежта

Република България, област Кърджали
гр. Ардино, ул.”Бели брези” № 31
тел. +3651 4238; факс +3651 4568
e-mail: ardino@abv.bg

I. Въведение

Настоящият Общински план за младежта за 2025 година определя целите и приоритетите на политиката за младежта в съответствие с държавната политика и законовата уредба.

Съобразен е със Закона за младежта, приет от Народното събрание на Република България на 05.04.2012 година и има за цел преодоляване на основните предизвикателства в младежките дейности свързани с:

- Необходимост от по-тясно сътрудничество между общината, държавните институции и гражданското общество в планирането, изпълнението и оценката на политиката за младежта на общинско ниво;
- Активно включване на общината като орган на местното самоуправление в планирането и реализирането на по дейностите насочени към младите хора;
- Активизиране участието на младите хора в обществения и икономическия живот и приобщаването им в процеса на управление на местно, областно и национално ниво.

II. Анализ на предизвикателствата пред младежта в община Ардино.

1. Икономическа активност и кариерно развитие на младите хора.

Община Ардино заема 338,8 км^2 площ с 52 населени места.

Населението на община Ардино към 31.12.2024 г. по постоянен адрес е 33 415 души. По настоящ адрес броя на населението възлиза на 15 929 души.

Общ брой младежи	15-19 г.	20-24 г.	25-29 г.
954	331	280	343

Към 31.12.2024 година към Дирекция „Бюро по труда” гр. Ардино са регистрирани 17 безработни младежи.

Достъпът до образование в общината е осигурен в 1 Средно училище – гр. Ардино, 5 Основни училища в селата Бял извор, Падина, Жълтуша, Горно Прахово и Боровица.

Повишаване на образованието след завършен 12 клас се извършва във филиалите на ПУ „Паисий Хилендарски” в гр. Кърджали и гр. Смолян, филиал на Варненския свободен университет в гр. Смолян, Земеделски колеж гр. Кърджали, както и в Тракийски университет гр. Стара Загора и висшите учебни заведения в град София и в страната.

Възрастовата структура на населението е насочена към нарастване на относителния дял на хората над трудоспособна възраст. От друга страна като неблагоприятна тенденция съществуват и миграционните процеси предимно от селата към града, към областния център и към големите градове и столицата София. По настоящем една част от заетите млади хора осигуряват препитанието си чрез работа в големите градове, държавите от ЕС – Нидерландия, Испания, Германия, Великобритания, Гърция и др.

Социалният статус и благосъстоянието на младите хора се отличава с траен спад на реалните доходи. Нестабилна е също така тенденцията за увеличаване средните брутни доходи. Делът на „трудно живеещите" е над 50 процента. Като измерител на доходите на домакинствата средно годишната заплата в община Ардино е далеч по-ниска от средната за страната. В тази връзка е наложително да бъдат предприети мерки за увеличаване доходите на младите хора чрез привличане на инвестиции в областта на туризма, селското стопанство и енергетиката.

2. **Достъп до информация и качествени услуги.**

Трудовите права на младите хора в община Ардино се реализира чрез консултиране и възможностите да се възползват от програмите и мерките за обучение и заетост към Агенцията по заетостта към МТСП, както и проектите по Програма „Развитие на човешките ресурси".

Такива са:

- схема „Започвам работа";
- схема „Готови за работа".

3. Здравословен начин на живот.

Здравословният начин на живот в община Ардино за младите хора е осигурен чрез съществуващите лечебни заведения:

- МБАЛ „Ардино" ЕООД , гр. Ардино;
- „СМП" Филиал –Ардино;
- 2 практики за доболнична медицинска помощ;
- 12 дентални практики;
- 7 кабинета за специализирана доболнична медицинска помощ;
- 5 здравни кабинета в общинските училища и детски градини.

На територията на общината няма тежки закононарушения свързани с употреба на психотропни вещества.

Изпълнява се изискването на законовата уредба за забрана на тютюнопушенето в закрити помещения. Извършват се контролни проверки съвместно с РУ „Полиция", отдел „Закрила на детето" при Дирекция „Социално подпомагане", МКБППМН за недопускане употреба на алкохол и цигари на малолетни и непълнолетни. Създадени са условия в общината за физическа активност и спортни занимания чрез Спортен клуб по тенис на маса „Юнак-2005", Футболен клуб „Юнак" и Туристическо дружество „Белите брези". Достъпът до спортните обекти и съоръжения е свободен.

4. Превенция на социалното изключване на младите хора в неравностойно положение

По отношение на превенция на социалното изключване на младите хора в неравностойно положение в община Ардино се предлагат следните услуги:

- Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост – 10 души ежедневна грижа;
- Дневен център за деца и/или пълнолетни лица с увреждания за 20 души;
- Топъл обяд за 1300 души;
- Център за ранна интервенция по проект „Бъдеще за децата на община Ардино, област Кърджали" по Програма „Развитие на човешките ресурси" за подпомагане на млади семейства и бъдещи родители и деца на възраст от 0 до 20 години, включително създаване на заетост на младите хора;

5. Развитие на младежкото доброволчество.

От съществено значение за решаване проблемите на младите хора е гражданското общество и развитие на младежкото доброволчество.

На територията на общината доброволческата дейност е застъпена в сферата на преодоляване на последствията от бедствия, аварии и катастрофи. За целта с Решение на ОбС има изградено доброволческо формирование с 15 души, който към настоящият момент е запълнен с 9 души.

В традиция се превръщат ежегодно организираните прояви „Българската коледа" за набиране на финансови средства за лечението на деца.

Активно е участието на младите хора в доброволческата дейност на БЧК за кръводаряване, реализиране на социални проекти и дарителство.

БЧК има своя общинска структура в град Ардино и по-големите населени места.

6. Гражданска активност на младите хора.

На територията на община Ардино няма регистрирани младежки неправителствени организации. В регистрираните спортни клубове - Спортен клуб по тенис на маса „Юнак-2005", Футболен клуб „Юнак" и Туристическо дружество „Белите брези" в членската маса доминират младите хора до 29 годишна възраст. Чрез спортните организации съществува възможност за специализирани занимания със спорт , утвърждаване на здравословен начин на живот и занимания по интереси през свободното време.

Съществуват също така възможности участието на младите хора при вземане на решения в областта на културата в 20-те читалища на територията

на общината. Читалищата развиват културно-просветна дейност, библиотечно обслужване, любителско художествено творчество, културно масова работа и др.

7. Развитие на младите хора в малките населени места и селски райони.

Като община разположена в отдалечен рисков планински район, природно-географските условия са фактор, които затрудняват условията за живот на младите хора.

Поради недостиг на ученици за сформиране на нормални групи и паралелки в редица населени места са закрити и преобразувани общинските училища в селата Брезен, Сухово, Русалско, Любино, Башево, Долно Прахово, Млечино, Ахрянско, Чубрика и Ябълковец. Въпреки това се полагат усилия за осигуряване на достъп до образование в средищните и защитени училища. В тези населени места общинските училища и читалища разполагат с компютърна техника с интернет връзка. Въпреки големият процент безработица съществуват възможности за създаване на заетост чрез местни ресурси – природно-географски фактори, културно наследство за развитие в областта на туризма и селското стопанство.

За целта е необходимо тази категория безработни да бъдат обучени и подготвени за започване на самостоятелен бизнес. По този начин ще бъдат създадени условия и възможности за професионална и личностна реализация.

8. Развитие на междукултурния и международния диалог.

Етническото многообразие в община Ардино и културното наследство са важен фактор за развитието на мултикултурния диалог и съвместно съжителство в дух на толерантност и сътрудничество. Съвместният живот на хората от различни етнически групи и общности спомага за утвърждаване демократичните принципи и положително отношение към различното. С членството на България в ЕС тези принципи още повече се утвърждават. В резултат на икономическата криза една голяма част от младите хора от общината работят в държави от ЕС. Проблемите в тази връзка се изразяват в необходимостта от създаване на предпоставки за завръщане на тези хора и инвестиране в родните си места с цел създаване на условия на постоянна трудова заетост.

Младите хора от общината имат възможност за участие в международни инициативи и обмен, срещи и др. прояви чрез побратимените общини в Република Турция – Нилюфер, Картал, Сдружението на Ардинци в Бурса, Сдружение „Балкани” гр. Истанбул.

9. Ролята на младите хора в превенция на престъпността.

На територията на общината може да се твърди, че няма допуснати тежки престъпления от страна на младите хора. В тази връзка считаме, че съществува доверие към институциите и правоохранителните органи. Наложително е също така да бъдат създадени условия от институциите за образователни кампании, информационни инициативи и кампании за превенция на рисковото поведение и престъпността.

III. Действие за наблюдение, оценка и актуализация на общинския план.

Ежегодно на заседание на общински съвет в края на годината се приема информация за изпълнение на Общинския план. Ежегодно до 31 януари да бъде представен на Областния управител на област Кърджали общинския годишен план за младежта за текущата година.

Общинския план за младежта се приема от общинския съвет по предложение на Кмета на общината след съгласуване с общинския консултативен съвет по въпросите на младежта.

IV. Ред и начин за осигуряване на информация и публичност на плана.

Общинския план ежегодно след приемането му от Общински съвет – Ардино ще бъде публикуван в интернет страницата на община Ардино, както и във втория брой на в-к „Ардински глас" на съответната година. На интернет страницата на общината и в общинския вестник ще има постоянна рубрика „Предложения за подобряване живота на младите в община Ардино".